

СОБРАНИСКИОТ СПИКЕР СТАНУВА АМБАСАДОР

"НАИВНИОТ РОМАНТИЧАР" ЌЕ ИМ СПАРИНГУВА НА "ГРЧКИТЕ АЈКУЛИ" ВО САД

Претседателот на Собранието на Република Македонија, д-р Љупчо Јордановски, запливува во амбасадорските води само затоа што по назначувањето за спикер на законодавниот дом ја заврши својата функција. Но, исто така, тој "лета" за Вашингтон благодарение на тоа што премиерот Владо Бучковски, во функција на лидер на СДСМ, повлекува можне разумен потег, кој доаѓа како резултат на пресметките во партискиот штаб, а кои се наменети за подготовките за одржување на новите парламентарни избори. Во овој момент, во Собранието, на премиерот му е потребен послушен, стабилен, сериозен и, пред сè, лицемерен спикер, кој во рок од неколку месеци ќе ги истурка изборните процеси, но истовремено ќе надзира што се случува во Кабинетот на прет-

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

седателот Бранко Црвенковски. Што значи заминувањето на Јордановски во Соединетите Американски Држави? Тоа има повеќенаменска функција: прво, поттурнување на волјата на владејачката гарнитура, која ќе биде преточена во новата изборна законска регулатива; второ, се добива контрола над изборниот парламентарен процес; и трето, се отвора маневарски простор за "мајка бежанија", влегување во идниот парламентарен состав, но само во случај ако се изгубат изборите. Другата димензија од наменското селење на "старите сдсмовски птици преселници" од југ кон север и на друга страна од светот претставува проветрување на партиските редови. Чистењето од "заостанатите Бранковисти" на Бучковски му дава сигурност, но и терен за стабилно раково-

Што значи заминувањето на Љупчо Јордановски во Америка? Тоа има повеќенаменска функција: прво, поттурнување на волјата на владејачката гарнитура која ќе биде преточена во новата изборна законска регулатива. Второ, се добива контрола над изборниот парламентарен процес. Трето, се отвора маневарски простор за "мајка бежанија", влегување во идниот парламентарен состав, но само во случај ако се изгубат изборите.

Другата димензија од наменското селење на "старите сдсмовски птици преселници" од југ кон север и на друга страна од светот претставува проветрување на партиските редови. Чистењето од "заостанатите Бранковисти" на Бучковски му дава сигурност, но и терен за стабилно раково-

дење со партијата. Во овој контекст треба да се разгледува севкупната настаната политичка ситуација, која сите други значајни државнички прашања ги фрла на маргините од општествените текови. Имено, без да го намалуваме интелектуалниот потенцијал на д-р Љупчо Јордановски, сепак дипломатијата е мошне специфична, тешка и одговорна работа, особено кога станува збор за Вашингтон, кој секако не претставува некоја "мачкина кашлица". Меѓутоа, токму спротивното навладува во функционирањето на македонската дипломатија и со леснотија се прифаќа секој предлог, кој во овој случај патува преку "барата".

НОВ "ФИЛИНГ" ВО ЗАКОНОДАВНИОТ ДОМ

Неколку месеци пред одржувањето на парламентарните избори, спикерот Јордановски го фати последниот дипломатски воз, бидејќи по тоа сè ќе биде друго, дури и политичката кариера која до овој момент му висеше на конец. Но, "втората мајка" - шансата не ја пропушти, иако тој се оправдуваше дека долго време се двоумел и размислувал за понудената ракавица, која секој би ја прифатил со широко раширени раце. А за овој предизвик народот би рекол: "Давај што ќе дадеш", или земај и грабај. Оттаму не е чудно ниту однесувањето на првиот човек на законодавниот дом, чија животна патека е одбележана со многу осцилации во политиката. Што значи некогаш си горе на врвот за потоа без да имаш можност да образложуваш дека можеш уште повеќе да придонесуваш за партијата и за заедницата се наоѓаш во сенка или т.н. работна пензија. Во такви пријатни моменти ќе ужива Јор-

дановски, кој сепак се обиде да го отвори собранискиот дом за јавноста. Истовремено, како што Бог го дал, наивен, питом и добричок, се обиде да ги спитоме собраниските срца, било тоа да се "терористички или лавовски". Но, каде се чуло и видело балканската душа да се навикне на романтика. Пратениците го дочекаа на нож, иако тој со нив ја сподели својата интима и го потсети на младешката страст кон музиката. Меѓутоа, тој "филлинг" не успеа да ги одмрзне затегнатите односи во Собранието. Зградата остана да зрачи студено, исто така, како што всушност и дејствуваше при раководењето на Никола Поповски, Тито Петковски или Стојан Андов. Ако се фрли поглед на одговорноста, тогаш и амбасадорската фотелја носи тежина, но која е уште поголема бидејќи преку "големата вода" се крчкаат многу заткулисни работи, дури името на Република Македонија е предмет на пазарење. Затоа останува неодаговорено прашањето дали Јордановски е успешно решение за такво многу специфично седиште на една светска велесила каква што е Америка, која се стреми да ги влече конците во политиката и во економијата, а истовремено ги избира и пријателите и непријателите. Можеби наивниот романтичар ќе биде стабилна шаховска фигура, бидејќи неговата скромност нема да се одрази врз тенкиот дипломатски буџет, кој досега често пати бил грицкан за свои и фамилијарни потреби. Но, скромниот резултат кој тој го постигна во Собранието, не претставува доволна гаранција дека Јордановски ќе се снајде на новата функција. Таму има многу силни аждаи, чии лоби групи, особено грчкото кое е толку моќно што може лажно да креира нечији судбини. Затоа, личноста која се испраќа на оваа функција треба да биде волк, кој ќе покаже заби и цврстина во однос на ставовите на македонската дипломатија. Но, колку и да се осврнеме на значењето на Вашингтонската позиција таа отсекогаш зависела од политичката волја на владејачката гарнитура во Македонија, која во овие 15 години никогаш не успеала да професионализира дипломатски кадар. Затоа, имавме примери кога пијани

амбасадори се враќаа во татковината, а бевме сведоци и на фамилијарни патешествија низ индијанската прерија во Америка. Истовремено некои поранешни и сегашни дипломати во МНР купуваа мебел, згради и друг вид инвентар, без да дадат отчет за потрошениот денар, кој се изгуби заедно со долгонајавуваниот Закон за надворешни работи.

Во тоа буре без дно се котат сите проблеми на македонската дипломатија која дува и на матеница. Затоа се наметнува прашањето дали спикерот Јордановски ќе се снајде во вакви услови, кој има угледна политичка и професорска кариера?

Неговиот наследник ќе биде познат во текот на наредниот месец. Ова го најави преми-

ерот и лидер на СДСМ, Владо Бучковски, при посетата на билтолкиот огранок на партијата.

"Во средината на февруари очекувам да постигнете договор за новиот претседател на Собранието", изјави Бучковски.

Инаку, играта почнала да се одвива уште пред два месеца кога до Јордановски пристигнале првичните најави, но откако по втор пат премиерот му го понудил празното амбасадорско место во САД.

"Не е тоа како што некој вели - казна или награда. Ова е голема одговорност и чест", изјави сегашниот претседател на Собранието, кој ја обелодени својата одлука.

Социјалдемократот кој секогаш дејствуваше од заднина, ги прогнозираше изборните резултати на својата пар-

ПРОФЕСИОНАЛНА И ПОЛИТИЧКА БИОГРАФИЈА

Љупчо Јордановски е роден на 13 февруари 1953 година во Штип. Оженет, татко на три деца. Се образувал на многу високонаучни и образовни установи. Во 1975 година дипломирал на Електротехничкиот факултет на Универзитетот во Загреб, Хрватска, добил звање дипломиран електротехнички инженер. Наредната година (1976) се закирил со уште една диплома, но од Математичкиот факултет во Загреб, Катедра за применета математика. Две години подоцна (1978) на Електротехничкиот факултет во Загреб го одбрал магистерскиот труд. Во далечната 1985 година на Катедрата за градежништво при Универзитетот "Јужна Калифорнија", Лос Анџелес, Калифорнија, САД, ја бранел докторската дисертација.

Академски звања: во периодот 1978-1987 асистент при ИЗИИС, Скопје. Паралелно, во периодот 1982-1985 асистент на Катедрата за градежништво на Универзитетот на Јужна Калифорнија во САД, 1987-1992 доцент при Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (ИЗИИС), 1992-1995 вонреден професор при Сеизмолошката опсерваторија при Природно-математичкиот факултет, на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје. Во периодот 1995-1999 е редовен професор на Рударско-металуршкиот факултет во Штип, 1998-2003 редовен професор при Сеизмолошката опсерваторија, Институт за физика на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Професионални ангажмани: 1992-2001 раководител на Сеизмолошката опсерваторија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, 1978-1991 истражувач, Оддел за регионални студии при ИЗИИС во Скопје.

Специјализации: 1979 година престој во "Дамес анд Мооре", Лондон, Обединето Кралство; 1982 шестмесечна стипендија на УНЕСКО на Одделот за земјотресно инженерство при Катедрата за градежништво на Универзитетот "Јужна Калифорнија", Лос Анџелес, Калифорнија, САД. Во 1996 година бил на едномесечна обука при "Кинеметрицс Инц.", Пасадена, Калифорнија, САД.

Експертски и консултантски мисии: 1988 двомесечен престој во Мексико Сити, по земјотресот во 1985 во Мичоакан (Мексико); 1987-1989 член на националната работна група Таск Груп 1 (ТГ1); земјотресен каталог, изосеизмички мапи и банки на податоци за силни земјотреси; 1991 тримесечен престој како визитинг професор на Катедрата за градежништво при Универзитетот "Јужна Калифорнија", Лос Анџелес, Калифорнија, САД; 1991 едномесечен ангажман како консултант на УНЦХС-Хабитат ИРА/90/004; 1990 Манџил (Иран).

Политички ангажмани: 1991-1995 член на Претседателството на СДСМ; 1995-1999 член на Централниот одбор на СДСМ; 1999-2003 член на Претседателството на СДСМ и на Меѓународниот комитет на СДСМ; 2002 пратеник и претседател на Комисијата за прашања на изборите и именувањата; 2003 претседател на Собранието на РМ; 7.3.2004 - 12.5.2004 вршител на функција претседател на РМ.

тија, не гледа ништо необично што од спикерската функција оди директно во Вашингтон, притоа ги отфрли сите прозивки дека со ова се партизира амбасадорската позиција.

Тој изјави дека ќе се фокусира на задачата на создавање лоби врски со дијаспората и американскиот Конгрес, каде нашиот сосед Грција сериозно и систематски работи на повратниот удар - поништување на одлуката за признавање на името на Република Македонија од страна на Америка.

Спикерот ја добива Амбасадата на најмоќната земја во светот, екипирана само со неколку луѓе, кои ја претставуваат нашата земја, која никогаш немала традиција за создавање лоби групи, а истовремено ѝ недостасувала визија за развивање на врските со сопствената дијаспора, која цели 15 години претставува еден мост за создавање сериозна македонска дипломатска мрежа.